

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, v právnej veci žalobcu **Ing. P. H.**, bytom v K., N., zastúpeného JUDr. Z. H., advokátkou so sídlom v P., N., proti žalovanej **S.P. - Ú.**, U., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 332-5826-GC-04/2006 zo 4. januára 2007, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/19/2007-39 zo 4. júla 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/19/2007-39 zo 4. júla 2007, **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie žalovanej č. 332-5826-GC-04/2006 zo 4. januára 2007 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“), vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie a zároveň jej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 5.835,-Sk k rukám jeho právnej zástupkyne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovanej, ktorým zmenila uvedenie právneho predpisu vo výrokovej časti rozhodnutia svojej pobočky v P. č. 700-1020035206-GC04/06 zo dňa 14. augusta 2006 – ktorým bola žalobcovi podľa § 278 ods. 1 písm. a/ bod ôsmy a § 277 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení uložená povinnosť zaplatiť poistné na poistenie zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania za obdobie január až apríl 2002 a január až apríl 2003 v sume 1.799,-Sk a zvýšené poistné na poistenie zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania za obdobie január až apríl 2002 a január až marec 2003 v sume 30.100,-Sk, teda spolu v sume 31.899,-Sk – a ktoré vo zvyšku potvrdila, dospel k záveru, že žalovaná rozhodla v rozpore so zákonom. Žalovaná pri stanovení vyššej sadzby poistného na poistenie zodpovednosti za škodu vychádzala totiž iba zo skutočnosti, že žalobca mal činnosti, pre ktoré prislúcha vyššia sadzba poistného zapísané do predmetu činnosti v živnostenskom oprávnení, pričom neskúmala, či ich žalobca skutočne aj vykonával. Krajský súd konštatoval, že žalovaná nepostupovala v súlade s čl. 2 bod 2 a čl. 152 bod 4 Ústavy Slovenskej

republiky a nesprávnym výkladom ustanovenia § 15a ods. 1 a 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni postupujúc podľa stanoviska Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 7. mája 2002, z ktorého vyplynula pre žalovanú povinnosť postupovať pri kontrole platenia poistného na poistenie zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania tak, že pod činnosťou, ktorú zamestnávateľ „vykonáva“, sa podľa § 15a ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. rozumie činnosť, na ktorú sa vzťahuje najvyššia sadzba poistného zodpovednosti za škodu zo všetkých činností zamestnávateľa, ktoré na základe oprávnenia môže vykonávať, bez ohľadu na to, či takého činnosti, na ktoré má podnikateľské oprávnenie aj skutočne vykonáva. Podľa názoru krajského súdu žalovaná nepostupovala ani v súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Rc 47/2005 (5Cdo 109/03), v zmysle ktorej vykonávaním podnikateľskej činnosti treba rozumieť aktívnu činnosť smerujúcu k dosiahnutiu zisku. Len samotné oprávnenie na podnikateľskú činnosť neznamena, že podnikateľ (zamestnávateľ) túto činnosť aj reálne sám alebo prostredníctvom svojich zamestnancov vykonáva.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná a to v podstate z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnila sa s právnym názorom krajského súdu vysloveným v jeho rozsudku, pretože podľa jej názoru je zamestnávateľ povinný podľa § 15a ods. 1 zák. č. 274/1994 Z. z. vypočítať si poistné na poistenie zodpovednosti za škodu sám, podľa hlavného druhu vykonávanej činnosti, pričom v prípade, ak vykonáva rôzne druhy činností, zamestnávateľ použije podľa § 15a ods. 2 cit. zákona sadzbu poistného vzťahujúcu sa na činnosť s najvyššou sadzbou poistného. Pojem „vykonáva“ sa podľa citovaného ustanovenia viaže so zamestnávateľom, ktorý na základe oprávnenia (napr. výpisu z obchodného registra, živnostenského oprávnenia a pod.) môže vykonávať rôzne druhy činnosti. Žalovaná tiež uviedla, že jej právny názor vychádzal z právneho názoru Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prezentovaného v liste zo dňa 7. mája 2002 a v stanovisku zo dňa 25. novembra 2002. S poukazom na uvedené dôvody navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu zamietol.

Žalobca písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovanej nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach a v rozsahu odvolania žalovanej (§ 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 3 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Z podkladov súdneho spisu, ako aj z administratívneho spisu žalovanej je zrejmé, že skutkový stav medzi účastníkmi konania sporný nebol.

Úlohou krajského súdu bolo vyriešenie právnej otázky týkajúcej sa výkladu ustanovenia § 15a ods. 1, 2 zák. č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení zák. č.

242/2001 Z.z. V tomto smere sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s právnym výkladom krajského súdu, podľa ktorého podmienkou zakladajúcou povinnosť platiť vyššiu sadzbu poistného na poistenie zodpovednosti za škodu je reálny výkon činností, pre ktoré je stanovená vyššia sadzba poistného, zo strany zamestnávateľa. Táto skutočnosť je zrejímavá a jednoznačná aj zo samostatného ustanovenia § 15 ods. 1, 2 cit. zákona, v zmysle ktorého

- zamestnávateľ je povinný si poistné na poistenie zodpovednosti za škodu vypočítať sám, pričom použije sadzby poistného na poistenie zodpovednosti za škodu podľa hlavného druhu činnosti vykonávanej zamestnávateľom uvedené v prílohe (ods. 1)
- ak zamestnávateľ vykonáva rôzne druhy činnosti, použije sa sadzba poistného na poistenie zodpovednosti za škodu vzťahujúcu sa na činnosť s najvyššou sadzbou poistného (ods. 2).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd prisvedčil krajskému súdu v tom smere, že pre právny výklad uvedenej právnej normy je rozhodujúci text zákona, z ktorého vyplýva, že ustanovenie § 15a ods. 2 sa týka len činností vykonávaných zamestnávateľom a nie výkonu činností, ktoré sú síce zapísané v živnostenskom oprávnení (obchodnom registri) ale ich nevykonáva. Treba tiež zdôrazniť, že odlišné stanovisko rezortného ministerstva nemá vplyv na právne posúdenie veci.

Krajský súd preto nepochybil, keď dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je v rozpore so zákonom.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, ktorý náležitým spôsobom aj odôvodnil. Námietky žalovanej uvedené v jej odvolaní súd skutkovo i právne bezvýznamné pre rozhodnutie v preskúmvanej veci.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože v tomto konaní si ich náhradu neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 29. apríla 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová